

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ*	ΚΣΤ' «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΒΩΛΟΣ»
ΤΜΗΜΑ*	
ΚΥΚΛΟΣ*	
Τίτλος Μαθήματος / Εργαστηρίου*	Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα: Συγκρότηση, εξέλιξη, προοπτική
Κωδικός Μαθήματος / Εργαστηρίου*	
Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος / Εργαστηρίου	Το πρώτο μέρος του μαθήματος μελετά τις βασικές ιστορικές μεταρρυθμίσεις και μεταβολές της ελληνικής δημόσιας διοίκησης την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου, στη μετεμφυλιακή περίοδο και στα χρόνια της μεταπολίτευσης. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνει την προσοχή στις βασικές διαρθρωτικές προκλήσεις και τα προβλήματα που η ελληνική δημόσια διοίκηση αντιμετωπίζει, ιδίως από το 1974 έως σήμερα. Τα ζητήματα αυτά συνδέονται με τις έννοιες του εκδημοκρατισμού, του εκσυγχρονισμού και του εξευρωπαϊσμού της δημόσιας διοίκησης. Επίσης, αφορούν τον συγκεντρωτισμό και την αποκέντρωση, τη διοικητική αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, τη σχέση πολιτικής και διοικητικής σφαίρας, τη διαφθορά και τη διαφάνεια, τη σχέση με τον πολίτη, την ανοιχτή διακυβέρνηση, τους μηχανισμούς ελέγχου και λογοδοσίας της διοίκησης. Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη μιας κριτικής οπτικής που να διακρίνει μέσα από τις αδυναμίες του παρελθόντος τις προοπτικές μελλοντικών μεταρρυθμίσεων.
Συνολικές Ώρες	30+2
Στόχος Μαθήματος	Το μάθημα εισάγει τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες στην ιστορική εξέλιξη της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και στις κεντρικές αλλαγές που γνώρισε το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού στον εικοστό αιώνα. Στόχος είναι η κατανόηση των βασικών μεταρρυθμίσεων που διαμόρφωσαν τα χαρακτηριστικά της ελληνικής δημόσιας διοίκησης μέχρι σήμερα και της επίδρασης των κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων στη διαδικασία αυτή.

* Τα πεδία συμπληρώνονται από την ΕΣΔΔΑ

Ειδικοί στόχοι:		
1. Γνώσεις	Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάδειξη των σημαντικότερων μεταρρυθμιστικών εγχειρημάτων στην ελληνική δημόσια διοίκηση στο κεντρικό, αποκεντρωμένο και αυτοδιοικητικό επίπεδο λειτουργίας του κράτους.	
2. Δεξιότητες	Το μάθημα προσδοκά να ενισχύσει τις δεξιότητες των σπουδαστών/ριών αναφορικά με την ικανότητά τους να εντοπίζουν διοικητικές παθογένειες και αδυναμίες, και να συζητούν προτάσεις επίλυσής τους.	
3. Στάσεις/Συμπεριφορές	Το μάθημα στοχεύει στην επισημάνση ποιοτικών παραμέτρων που συνδέονται με θέματα ηθικής και διαφθοράς στη διοίκηση καθώς και θετικών προτύπων άσκησης διακυβέρνησης, καλλιεργώντας κουλτούρα αλλαγής των παθογενειών.	
Μέθοδοι Διδασκαλίας / Εκπαιδευτικές Τεχνικές		
Αξιολόγηση Μαθήματος / Εργαστηρίου (Σημειώστε με X)	X	Ανοικτές Ερωτήσεις Γνώσεων – Μελέτη Περίπτωσης (θεωρητικά μαθήματα κυρίως)
	X	Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής
		Εκπόνηση ατομικής εργασίας και παρουσίασης
		Εκπόνηση ομαδικής εργασίας και παρουσίασης
		Συνδυασμός των παραπάνω (προσδιορισμός βαθμολόγησης)
		Άλλη, προσδιορίστε:
Προϋποθέσεις Υποδομών		
Απαραίτητα Εκπαιδευτικά Μέσα		
Απαραίτητο Λογισμικό		
Εκπαιδευτικό – Υποστηρικτικό Υλικό (Σημειώστε με X)	X	Σημειώσεις Εισηγητή
	X	Παρουσιάσεις Εισηγητή
	X	Μελέτες Περίπτωσης
	X	Άρθρα – Μελέτες – Αποσπάσματα
	X	Θεσμικό Πλαίσιο – Νόμοι
		Πρότυπα
		Εγχειρίδια Χρήσης
		Ψηφιακό Υλικό – Λογισμικό
	X	Διαδικτυακοί Τόποι
	X	Σχετική Βιβλιογραφία

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ**

α/α	Τίτλος Διδακτικών Ενοτήτων	Αναλυτική Περιγραφή Διδακτικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
1-2	Η αρχική συγκρότηση και εξέλιξη της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα	Η ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης των υπουργικών δομών. Με αφετηρία τη θέσπιση των πρώτων Γραμματειών της Επικρατείας, καταδεικνύονται οι βασικοί σταθμοί εξέλιξης των πολιτικο-διοικητικών θεσμών στην Ελλάδα. Περαιτέρω, συζητείται η προσπάθεια συντονισμού του κυβερνητικού έργου και παρουσιάζεται μελέτη περίπτωσης.	4

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	Βενετσανοπούλου, Μ. Γ. (2002). Η Θεσμική Διαδρομή της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Μακρυδημήτρης, Αντ. (1999). Διοίκηση και Κοινωνία - Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Αθήνα: Θεμέλιο. Μακρυδημήτρης, Αντ. (1992). Η Οργάνωση της Κυβέρνησης, Ζητήματα Συνοχής και Διαφοροποίησης. Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2012). Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης (Ε' έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2013). «Τα Προβλήματα Συντονισμού και η Συλλογικότητα στη Λειτουργία της Κυβέρνησης» στο: Σύνταγμα, Δημοκρατία και Πολιτειακοί Θεσμοί. Μνήμη Γιώργου Παπαδημητρίου ΙΙ (σσ. 271-295). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Σπανού, Κ. (2011). «Οργάνωση της Κυβέρνησης: Σκέψεις με Αφορμή την Αναδιάταξη των Υπουργείων» στο: Χρυσανθάκης, Χ., Σπανού, Κ., Ντουχάνης, Χ., Κτιστάκης, Στ. (επιμ.). Η Πρόσφατη Διοικητική Μεταρρύθμιση. Αναδιάρθρωση της Κεντρικής Διοίκησης και Σύστημα Προσλήψεων, Νομικές, Συστημικές και Οργανωτικές Διαστάσεις (σσ. 31-50). Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Δίκαιο και Δημόσιες Πολιτικές 12, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Σπανού, Κ. (1988). «Η Διαμόρφωση των Υπουργείων (Μια Θεωρητική Προσέγγιση)». Διοικητική Μεταρρύθμιση, 9 (35), σσ. 16-32. Σπηλιωτόπουλος, Επ. και Μακρυδημήτρης, Αντ. (2001) (επιμ.). Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών. Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Τσουντας, Κ. και Τριανταφυλλοπούλου, Αθ. (2009). Η Οργάνωση και οι Λειτουργίες της Κεντρικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Δημόσια Πολιτική και Θεσμοί 3, Αθήνα: Παπαζήσης. Τριανταφυλλοπούλου, Αθ. Β. και Κωστής, Γ. Σ. (2016),
--------------------------------	--

	Ιστορία των Κυβερνητικών και Διοικητικών Θεσμών στην Ελλάδα, Διοίκηση και Κοινωνία 12, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Makrydemetres Anth., Zervopoulos, P. and Pravita, M.-El. (2016). “Reform of Public Administration in Greece; Evaluating Structural Reform of Central Government Departments in Greece: Application of the DEA Methodology”. GreeSE Paper No 97. Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe. London: The London School of Economics and Political Science, February. Pravita, M.-Il. (2015). “Des aspects de collégialité dans le fonctionnement du gouvernement grec: Le cas des gouvernements de coalition à l’époque du Mémorandum”. International Public Administration Review, 13 (2), pp. 37-66.
Διαδικτυακοί Τόποι	https://gscso.gov.gr/ http://www.ggk.gov.gr/ https://government.gov.gr/

α/α	Τίτλος Διαδραστικών Ενοτήτων	Αναλυτική Περιγραφή Διαδραστικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
3-4	Αποσυγκέντρωση και αποκέντρωση εξουσίας	Η ενότητα εστιάζει στην πολιτική αποσυγκέντρωσης και αποκέντρωσης εξουσίας στην Ελλάδα. Διερευνώντας κομβικές μεταρρυθμίσεις στην αυτοδιοίκηση και στο αποσυγκεντρωμένο επίπεδο διοίκησης, στην ενότητα μελετώνται οι αρχικές συνθήκες, οι λόγοι που δημιουργούν πιέσεις αλλαγών, τα χαρακτηριστικά των μεταβολών και ο αντίκτυπός τους στην αρχιτεκτονική διακυβέρνησης της χώρας έως και σήμερα, με σχετική μελέτη περίπτωσης.	8

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	Ακαδημία Αθηνών. (2000). Αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση: Διαπιστώσεις - Προτάσεις. Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Κοινωνίας – Δημοσιεύματα 9. Αθήνα. Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2012). Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης (Ε΄ έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Μπέσιλα-Βήκα Ευρ. (2010). Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θεσμικό πλαίσιο - Ευρωπαϊκή διάσταση υπό το πρίσμα του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του Προγράμματος «Καλλικράτης», τόμ. 1, Πάντειο Πανεπιστήμιο (ΚΕΔΙΤΑΑ) (Γ΄ έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Τριανταφυλλοπούλου, Αθ. Β. (2019), «Αντιπροσωπευτική Δημοκρατία και Τοπική Αυτοδιοίκηση». Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης (υπό δημοσίευση). Τριανταφυλλοπούλου Αθ. (2016). «Memorandum of Understanding και Τοπική Αυτοδιοίκηση: Αναδιοργάνωση
--------------------------------	---

	και Οπισθοδρόμηση» στο: 5^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Αναδιοργάνωση της Διοίκησης και του Κράτους στη Μετά το «Μνημόνιο» Εποχή (σσ. 415-424), Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο. Τριανταφυλλοπούλου, Αθ .Β. και Κωστής, Γ. Σ. (2016), Ιστορία των Κυβερνητικών και Διοικητικών Θεσμών στην Ελλάδα, Διοίκηση και Κοινωνία 12, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Χλέπας, Ν.-Κ. (2015). Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα: Ο Διαλεκτικός Ανταγωνισμός της Αποκέντρωσης με την Αυτοδιοίκηση (2^η έκδ.). Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. Χλέπας, Ν.-Κ. (2000). «Αυτοδιοίκηση και Αποκέντρωση: Προς Αναδιάταξη της ‘Ανταγωνιστικής Συναλληλίας’;». Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, 15, σσ. 36-67. Hlepas, N.-K. (2015). “Is it the Twilight of Decentralization? Testing the Limits of Functional Reforms in the Era of Austerity”. International Review of Administrative Sciences, 82 (2), pp. 273-290. Hlepas, N.-K. and Getimis, P. (2011). “Impacts of Local Government Reforms in Greece: An Interim Assessment”. Local Government Studies, 37 (5), pp. 517-532.
Διαδικτυακοί Τόποι	http://www.ypes.gr/

α/α	Τίτλος Διδακτικών Ενοτήτων	Αναλυτική Περιγραφή Διδακτικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
5-6	Διαστάσεις της διοίκησης ανθρώπινων πόρων: αξιοκρατία–μονιμότητα–(απο)πολιτικοποίηση	Στην ενότητα αναλύονται χαρακτηριστικά σημεία των πολιτικών προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση με άξονα αναφοράς το σύστημα επιλογής προσωπικού, την αποπολιτικοποίηση και την αρχή της αξιοκρατίας. Σχετικά, εξετάζονται το θεσμικό πλαίσιο προσλήψεων προσωπικού (αρμόδια όργανα και κριτήρια προσλήψεων), το σύστημα καριέρας στην ελληνική διοίκηση (βαθμολόγιο, μισθολόγιο), θέματα στοχοθεσίας και αξιολόγησης του προσωπικού και η επιλογή της πολιτικο-διοικητικής ηγεσίας της διοίκησης (Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών). Η ενότητα ολοκληρώνεται με μελέτη περίπτωσης.	8
Ενδεικτική Βιβλιογραφία		Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2012). Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης (Ε΄ έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Οικονόμου, Γ. (2019). «Πολιτική Προσλήψεων Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση: Ποιοτικές και Ποσοτικές Ενδείξεις 1951-2017». Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης (υπό δημοσίευση). Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2018). «Η Αναδιοργάνωση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Δημόσιων Υπαλλήλων.	

Επαγγελματισμός έναντι Πολιτικοποίησης». Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, 44 (1), σσ. 49-75. http://dx.doi.org/10.12681/hpsa.15921 Σαματάς, Μ. (2011), «Το Καταστροφικό Κόστος της Κομματικής ‘Νομενκλατούρας’ στην Ποιότητα της Διοίκησης και Δημοκρατίας στη Μεταπολιτευτική Ελλάδα» στο: 3^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα, Αποτελεσματικότητα, Νομιμοποίηση (σσ. 77-96). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Σπανού, Κ. (2011). «Η Αναμόρφωση του Συστήματος Προσλήψεων. Παλιές Προκλήσεις και Νέες απαντήσεις» στο: Χρυσανθάκης, Χ., Σπανού, Κ., Ντουχάνης, Χ., Κτιστάκης, Στ. (επιμ.). Η Πρόσφατη Διοικητική Μεταρρύθμιση. Αναδιάρθρωση της Κεντρικής Διοίκησης και Σύστημα Προσλήψεων, Νομικές, Συστημικές και Οργανωτικές Διαστάσεις (σσ. 51-76). Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Δίκαιο και Δημόσιες Πολιτικές 12, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Σπανού, Κ. (1996). Το Πρόβλημα της Δημόσιας Διοίκησης. Μια Πρώτη Προσέγγιση. Οικονομικά Θέματα 4. Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών. Σπανού, Κ. (1995). «Σε Αναζήτηση του Εκσυγχρονισμού: Οι Πολιτικές Προσλήψεων στο Δημόσιο και οι Μεταρρυθμίσεις τους» στο Μακρυδημήτρης, Αντ. (επιμ.). Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης (σσ. 71-72). Διοίκηση και Πολιτεία – Μελέτες 13, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Συνήγορος του Πολίτη. (2006). Προσλήψεις στο Δημόσιο Τομέα - Οι εκτός ΑΣΕΠ Διαδικασίες. Αθήνα. Σωτηρόπουλος, Δ. Α. (2001). Η Κορυφή του Πελατειακού Κράτους. Οργάνωση, Στελέχωση και Πολιτικοποίηση των Ανώτερων Βαθμίδων της Κεντρικής Διοίκησης στην Ελλάδα, 1974-2000. Αθήνα: Ποταμός.			
Διαδικτυακοί Τόποι		http://www.ydmed.gov.gr/ http://www.asep.gr/	
α/α	Τίτλος Διδακτικής Ενότητας	Αναλυτική Περιγραφή Διδακτικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
7-8	Ο έλεγχος της δράσης της δημόσιας διοίκησης	Η ενότητα επικεντρώνεται στα είδη ελέγχου που ασκούνται στη δημόσια διοίκηση. Συναφώς, παρουσιάζονται τα σώματα ελέγχου και επιθεώρησης με ειδικότερη αναφορά στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και στο Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, και ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη. Η ενότητα συμπληρώνεται με παρουσίαση μελέτης περίπτωσης.	4

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	Βενετσανοπούλου Μ. Γ. (2014). Κακοδιοίκηση και Διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση: Ελεγκτικοί Μηχανισμοί. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (2018). Ετήσια Έκθεση 2017. Αθήνα. Κτιστάκης, Στ. (2014). «Οι Αδυναμίες στην Ανάδειξη της Ηγεσίας του Δημοσιοϋπαλληλικού Σώματος. Αίτια - Προοπτικές» στο: 4^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση: Δυνατότητες, Προοπτικές, Αδυναμίες (σσ. 271-280). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2012). Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης (Ε' έκδ.). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Συνήγορος του Πολίτη (2018). Ετήσια Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για το έτος 2017. Αθήνα.
--------------------------------	--

Διαδικτυακοί Τόποι	http://www.gedd.gr/ http://www.gsac.gov.gr/ http://www.seedd.gr/ https://www.synigoros.gr/
---------------------------	---

α/α	Τίτλος Διδακτικής Ενότητας	Αναλυτική Περιγραφή Διδακτικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
9	Ο εξευρωπαϊσμός της δημόσιας διοίκησης	Η ενότητα αναφέρεται στην επίδραση της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στην ελληνική δημόσια διοίκηση. Ειδικότερα, αναλύεται το εξευρωπαϊστικό φαινόμενο όπως αυτό αποτυπώνεται στις απαιτήσεις που δημιουργούνται από τη συμμετοχή της χώρας στην Ε.Ε. και τις επακόλουθες πιέσεις προσαρμογής της ελληνικής διοίκησης στο ενωσιακό περιβάλλον λειτουργίας.	3

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	Featherstone, K. και Παπαδημητρίου, Δ. (2010). Τα Όρια του Εξευρωπαϊσμού, Δημόσια Πολιτική και Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα. Αθήνα: Οκτώ. Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πασσάς, Αργ. (1994). Η Ελληνική Διοίκηση και ο Συντονισμός της Ευρωπαϊκής Πολιτικής. Διοίκηση και Πολιτεία – Μελέτες 10, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας. Μπλαβούκος, Σ. (2018). «Πιέσεις Προσαρμογής από την ΕΕ και Βαθμός Αλλαγής στην Ελλάδα» στο: Μαραβέγιας, Ν. και Σακελλαρόπουλος, Θ. (επιμ.). Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση: Η Ιστορία μιας Πολυκύμαντης Σχέσης 1962-2018 (σσ. 77-100). Αθήνα: Διόνικος. Οικονόμου, Γ. (2018). «Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Θεσμοί Διακυβέρνησης στην Ελλάδα» στο: Μαραβέγιας, Ν. και Σακελλαρόπουλος, Θ. (επιμ.). Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση: Η Ιστορία μιας Πολυκύμαντης Σχέσης 1962-2018 (σσ. 101-128). Αθήνα: Διόνικος.
--------------------------------	---

	Πασσάς, Αργ. Γ. (2012). Η Εθνική Δημόσια Διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ενωσιακή Πολιτική Διαδικασία. Αθήνα: Παπαζήσης. Πασσάς, Αργ. Γ. και Τσέκος, Θ. Ν. (2009) (επιμ.). Εθνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση: Η Ελληνική Εμπειρία. Δημόσια Πολιτική και Θεσμοί 1. Αθήνα: Παπαζήσης. Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (2009). Η Πρόσβαση των Ευρωπαίων Πολιτών στη Δημόσια Διοίκηση και οι Περιορισμοί της. Διοίκηση και Κοινωνία 3. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Σπανού, Κ. (2001). Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Αθήνα: Παπαζήσης. Τσέκος, Θ. Ν. (2008). «Η Ελληνική Διαδρομή προς την Ευρωπαϊκή Διοικητική Σύγκλιση» στο: Μαραβέγιας, Ν. (επιμ.). Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον (σσ. 320-329). Αθήνα: Θεμέλιο.
Διαδικτυακοί Τόποι	-

α/α	Τίτλος Διδακτικών Ενοτήτων	Αναλυτική Περιγραφή Διδακτικής Ενότητας	Διάρκεια (ώρες)
10	Σύγχρονες τάσεις στη δημόσια διοίκηση	Στην ενότητα περιγράφονται οι κύριοι λόγοι που ωθούν σε αναπροσαρμογές του γραφειοκρατικού ιδεότυπο (βεμπεριανό μοντέλο) οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, εξετάζονται έννοιες όπως αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομικότητα. Επίσης, παρουσιάζονται νεότερα εργαλεία εκσυγχρονισμού διοικητικών διαδικασιών και βελτίωσης των σχέσεων της διοίκησης με τον πολίτη (καλή νομοθέτηση, κώδικας διοικητικής διαδικασίας, χάρτες υποχρεώσεων προς τους πολίτες, ανοικτή διακυβέρνηση, διαβούλευση και διαφάνεια – “open.gov.gr” και πρόγραμμα «Διαύγεια»). Ενώ, διερευνάται η επίδραση της τεχνολογίας και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της διοίκησης. Την ενότητα συμπληρώνει μελέτη περίπτωσης.	3

Ενδεικτική Βιβλιογραφία	Μακρυδημήτρης, Αντ. (2013). Υφαίνοντας τον Ιστό της Πηνελόπης, Διοίκηση και Δημοκρατία στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης. Διοίκηση και Κοινωνία 9. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Μακρυδημήτρης, Αντ. και Πραβίτα, Μ.-Ηλ. (επιμ.). 1^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Διοικητική Θεωρία και Πράξη – Διοίκηση και Κοινωνία. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Χατζής, Άρ. και Ναλπαντίδου, Σ. (2009). «Από την Οικονομική Ανάλυση του Δικαίου στην Κανονιστική Μεταρρύθμιση. Μια Συγκριτική Επισκόπηση της
--------------------------------	---

	Ανάλυσης Επιπτώσεων των Κανονιστικών Ρυθμίσεων» στο: 2^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων. Σύγχρονες Τάσεις στη Διοικητική Επιστήμη: «Νέα Δημόσια Διοίκηση», Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Κοινωνία των Πολιτών (σσ. 467-484). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας. Lampropoulou, M. and Oikonomou, G. (2018). “Theoretical Models of Public Administration and Patterns of State Reform in Greece”. <i>International Review of Administrative Sciences</i>, 84 (1), pp. 111-129. Pollitt, C. (2005). “Performance Management in Practice: A Comparative Study of Executive Agencies”. <i>Journal of Public Administration Research and Theory</i>, 16, pp. 25-44. Pollitt, C. and Bouckaert, G. (2011). <i>Public Management Reform: A Comparative Analysis – New Public Management, Governance, and the Neo-Weberian State</i> (third edition). Oxford: Oxford University Press. Spanou, C. (2014). “Administrative Elites and the Crisis: What Lies ahead for the Senior Civil Service in Greece?”. <i>International Review of Administrative Sciences</i>, 80 (4), pp. 709-725. https://doi.org/10.1177/0020852314533453 Spanou, C. (2008). “State Reform in Greece: Responding to Old and New Challenges”. <i>International Journal of Public Sector Management</i>, 21 (2), pp. 150-173. Spanou, C. and Soriropoulos, D. A. (2011). “The Odyssey of Administrative Reforms in Greece, 1981-2009: A Tale of Two Reform Paths”. <i>Public Administration</i>, 89 (3), pp. 723-737.
Διαδικτυακοί Τόποι	http://www.mindigital.gr/ https://www.diavgeia.gov.gr/ http://www.opengov.gr/ http://www.ermis.gov.gr/ http://www.ktpae.gr/

Ενδεικτική γενική βιβλιογραφία

- Μακρυδημήτρης, Αντ. (1995). «Η Δημόσια Διοίκηση στη Ελλάδα: Υφιστάμενη Κατάσταση και Προοπτικές» στο: Μακρυδημήτρης, Αντ. (επιμ.). *Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης* (σσ. 47-64). Διοίκηση και Πολιτεία – Μελέτες 13, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκκουλας.
- Μακρυδημήτρης, Αντ. και Μιχαλόπουλος, Ν. (2000) (επιμ.). *Εκθέσεις Εμπειρογνομώνων για τη Δημόσια Διοίκηση, 1950-1998*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μουζέλης, Ν. (2005). «Γιατί Αποτυγχάνουν οι Μεταρρυθμίσεις. Το Κράτος και το Κομματικό Φουτμπόλ» στο: Πελαγίδης, Θ. (επιμ.). *Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα* (σσ. 17-36). Αθήνα: Παπαζήσης.
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (2012). *Ελλάδα: Επιθεώρηση της Κεντρικής Διοίκησης*. Παρίσι.
- Πασσάς Αργ. Γ., Σωτηρόπουλος Δ. Π., Τριανταφυλλοπούλου, Αθ. και Τσέκος, Θ. Ν. (2016) (επιμ.). *Οι Θεσμοί στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης. Αποτίμηση μιας Αντιφατικής Περιόδου, Δημόσια Πολιτική και Θεσμοί 6*, Αθήνα: Παπαζήσης.

- Σπανού, Κ. (2018) (επιμ.). Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση στη Διάρκεια της Κρίσης: Επισκόπηση, Περιγραφή, Αποτίμηση. Αθήνα: Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής.
- Σωτηρόπουλος, Δ. Α. (2007). Κράτος και Μεταρρύθμιση στη Σύγχρονη Νότια Ευρώπη: Ελλάδα - Ισπανία - Ιταλία - Πορτογαλία. Αθήνα: Ποταμός.
- Τσέκος Θ. Ν. (2015). «Διαρθρωτικές Αλλαγές και Διοικητική Μεταρρύθμιση» στο: Γεωργαράκης, Ν. και Δεμερτζής Ν. (επιμ.). Το Πολιτικό Πορτραίτο της Ελλάδας. Κρίση και η Αποδόμηση του Πολιτικού (σσ. 359-377). Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. Αθήνα: Gutenberg.
- Τσουκαλάς, Κ. (1981). Κοινωνική Ανάπτυξη και Κράτος. Η Συγκρότηση του Δημόσιου Χώρου στην Ελλάδα. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Χλέπας, Ν.-Κ. (2014). Δομή και Λειτουργία των Δήμων στην Ελλάδα. Βερολίνο: Γραφείο Διασύνδεσης του Εντεταλμένου της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης (KS-DGV).
- Χλέπας, Ν.-Κ. (2005). Ο Δήμαρχος (Τόμ. Ι: Ο Δήμαρχος ως Αιρετός Ηγέτης). Αθήνα: Παπαζήσης.
- Felrie, E., Lynn, L. E. and Pollitt, C. (2005) (eds). The Oxford Handbook of Public Management. Oxford: Oxford University Press.

Οι Εισηγητές

